

Jeremia 36

Broeders, zusters, gemeente van de Here Jezus,

Het is natuurlijk voor ons niet mogelijk om ons te verplaatsen in de Here God, maar misschien helpt het een beetje om je te verplaatsen in een verliefde jongen of een verliefd meisje, wiens partner heel vrijblijvend blijft omgaan met de relatie. Jij stuurt, in je verliefdheid, WhatsApp berichten, je belt, schrijft kaartjes, neemt het initiatief voor de volgende date en dat soort dingen, maar uit de reacties die terugkomen, of misschien zelfs wel uitblijven, blijkt dat je partner gezellig op stap is met een ander, nooit het initiatief neemt voor een afspraak, zelden blijkt geeft van verliefdheid of weigert om zelfs maar te onderzoeken of jij de aangewezen partner zal kunnen worden om het leven mee te delen. De één hunkert naar meer zekerheid in de relatie en voelt zich wanhopig en de ander weigert zich te binden en denkt dat 'ie het beste af is met een soort vrijblijvendheid, gezellig als het je uitkomt, maar vooral geen verplichtingen. Wel willen ontvangen, maar niet willen geven.

God zou je kunnen vergelijken met die verliefde partner, de slappe Tinus die zich niet wil binden is Gods volk. God is constant op zoek naar het hart van z'n volk. Zo is Hij! Daarom is het onverteerbaar als mensen deze liefdevolle God voorstellen als wreed, terwijl we ook in het Oude Testament zien hoe vaak Hij op zoek is naar wederliefde van Zijn volk. De apostel Paulus laat in 2 Cor. 5:20 blijken dat hij Gods hart zo heeft leren kennen als hij schrijft: *Wij zijn gezanten van Christus, alsof God zelf door ons smeekt. Namens Christus smeken wij, laat u met God verzoenen.* Dat is de achtergrond van het verhaal. God, die maar blijft smeken en blijft aankloppen bij z'n volk: mag het toch alsjeblieft goed worden tussen jullie en Mij. Welke koning doet dat nu bij z'n onderdanen? De grote Koning, de Schepper van de planeten en melkwegstelsels, die doet dat! Hij stuurt profeten met oproepen, geeft een prachtige tempeldienst waarin te zien is dat er bij Hem vergeving is te krijgen en op het laatst, na al die pogingen om het hart van Zijn volk te veroveren, stuurt God een brief, met maar één doel: *misschien laten de Judeeërs tot zich doordringen met wat voor onheil ik hen wil treffen en breken ze met hun kwalijke praktijken.....*en dan komt het: *.....Dan zal ik hun wandaden en zonden vergeven (vs. 3).*

God zoekt mogelijkheden om te kunnen vergeven. Hij wil herstel in relatie, geen straf, Hij wil niks liever dan Zijn mensen aan Zijn vaderhart drukken. Als er maar terugkeer is en berouw, dan verlangt God ernaar om vergeving te geven. Maar er kan nooit

vergeving geschonken worden als er geen berouw is. Dat is een belangrijk principe. God is vergevend, zeker. Maar dan wel àls wij onze zonden belijden! (1 Joh.1:9) Nergens is dat zo duidelijk zichtbaar als op Golgotha, waar God zichzelf helemaal weggeeft om ons hart voor zich terug te winnen. Maar voorbij gaan aan dit offer is de ergste manier om de liefdevolle Schepper van de planeten op z'n hart te trappen! Wie bewust weigert te knielen bij het kruis, ontnemt God de mogelijkheid om te vergeven en sluit voor zichzelf de deur.

Iets dergelijks zien we nu gebeuren in het verhaal van Jeremia 36. God heeft al verschillende keren boodschappen aan z'n volk gestuurd. Hij heeft o.a. de profeet Jeremia laten spreken. Soms om Zijn liefde te uiten. Maar ook af en toe met de waarschuwing: als jullie zo doorgaan, dan wordt het niks tussen jullie en Mij. Dan komen er hardere maatregelen.

In ons tekstgedeelte besluit God om Zijn woorden door Jeremia op Schrift te laten stellen. Jeremia laat de schrijver Baruch bij zich komen om al de woorden die de Heer tot dan toe tot hem gesproken had op te schrijven. Omdat Jeremia de toegang tot de tempel was ontzegd gaf hij Baruch de opdracht om die boekrol te gaan voorlezen in de tempel op de vastendag. Waarom er een vastendag was wordt in de tekst niet vermeld. Mogelijk heeft deze dag van vasten te maken met de dreiging van oorlog met Babel die ervaren wordt. Van mensen die zich willen verootmoedigen in de tempel mag verwacht worden dat ze nog open staan voor het woord van de Heer. Baruch ging naar de tempel en las de boekrol voor. Nu was er in de tempel onder de toehoorders van Baruch een jongeman. De NBV noemt hem Micha, de HSV vertaling Michaja en de NBG vertaling Michajehu. Laten wij voor Micha kiezen. Micha hoort de woorden die Baruch uitsprak. Tussen twee haakjes, dat was natuurlijk geen makkelijke opdracht voor die Baruch. Jeremia is niet voor niets uit de tempel gesmeten en nu moet hij de woorden van deze Jeremia brengen in een tamelijk vijandige omgeving. En hij komt niet met een makkelijke boodschap. Hij moet het oordeel aanzeggen. Ik heb wel eens op straat geëvangelizeerd en ook wel huis aan huis. Daarvoor moet je best een hobbel nemen. Maar als de boodschap die moet brengen ook nog eens een zware boodschap is gericht aan een vijandig volk dan moet je een held zijn. Baruch gaat en in de tempel laten veel mensen de woorden die Baruch spreekt langs zich heengaan, maar deze jonge Micha wordt aangesproken en hij komt in actie. Best mooi is dat.....Micha hoort Gods woord en hij laat het niet

het ene oor ingaan en het andere uit. Daarmee houdt deze Micha ons ook een spiegel voor. Want God spreekt niet alleen toen door het geschreven woord tot de mensen, Hij doet dat vandaag ook. En wij hebben veel meer dan die Micha van God kreeg te horen. Wij hebben een Bijbel vol. En heel die Bijbel is door God ingegeven, geïnspireerd, ingeblazen door Gods Geest, om ons op te voeden, te leren wie God is, dwalingen leren te onderkennen en ons leven onder Gods leiding te stellen (2Tim.3:16). Ook vandaag is het Zijn bedoeling dat we die woorden horen of lezen en dat ze ons in beweging brengen. Nou, Micha doet dat. Hij gaat naar de Joodse leiders, die samen waren in één van de vertrekken van het paleis en vertelt wat hij heeft gehoord. Micha vindt gehoor bij de leiders. Ook wel mooi toch. Die leiders dachten niet: *'ach, wat zal zo'n jonge gast ons nu vertellen. Wij zijn de geestelijke leiders'*. Nee, de leiders geven gehoor aan Micha's boodschap en laten Baruch komen om de boekrol ook aan hen voor te lezen. Gods woorden aan Jeremia, door Baruch voorgelezen, kwamen binnen. De leiders waren ontzet. Deze boodschap moet aan de koning voorgelezen worden. Hij moet gewaarschuwd. Maar Baruch en Jeremia kregen de opdracht om zich te verstoppen. De leiders kennen hun grillige koning wel. Als hij de boodschap hoort zullen zij hun leven niet zeker zijn. En dat was een juiste inschatting, blijkt later.

De vorsten begaven zich naar koning Jojakim. Een koning met een mooie naam: Jahweh zal opstaan. Als je een Hebreeuwse naam hoort die met Jo begint dat verwijst die naam naar de naam van God. Denk maar aan Jonathan, Joël, Jozua, etc. Maar hoe mooi ook de naam is van deze Jojakim. Hij trekt zich niet veel aan van de God waarnaar hij is vernoemd. De leiders komen met hun verhaal bij hem en Jehudi krijgt de opdracht om de boekrol te halen en voor te lezen. Terwijl de koning bij het vuur zit begint Jehudi te lezen. Maar iedere keer als hij een stukje gelezen had, pakte de koning het schrijversmes, dat gebruikt wordt om de punt van de pen scherp te houden, en snijdt een deel van de boekrol af en gooit het in het vuur. Wat een verschil met zijn vader Josia. In zijn tijd werd het wetboek van de Heer teruggevonden (2 Kon.22:11). Bij het aanhoren van die woorden scheurde Josia zijn kleren als teken van verootmoediging en bekering. Jojakim is het antitype van zijn vader. Hij reageert tegengesteld aan de reactie van zijn vader. Weet je nog wat Gods doel was om de woorden op te schrijven? *Mogelijk bekeert het volk zich, zodat Ik ze kan vergeven.....* Maar de trotse Jojakim versnippert Gods Woorden en gooit ze in

het vuur. Heftig. Vandaag zijn er ook wel eens van die Heavy metal bands die bijbels verbranden op het podium, of drugsgebruikers die jointjes draaien van bladzijden uit de Bijbel. Waarschijnlijk bezorgt dat jou ook rillingen. En eerlijk is eerlijk, er spreekt ook een afschuwelijke minachting uit als mensen dit doen. Maar wij dan? Maar jij dan? Ook al zullen we ons niet verlagen tot iets dergelijks, hoe gaan wij om met de woorden van God? Wat spreekt er uit ons gedrag als wij de Bijbel dichtlaten? Of wat als wij Gods woorden ontcrachten door er een eigen draai aan te geven en bijvoorbeeld de wonderen wegredeneren. Er zijn ook vandaag theologen die van de opstanding van Jezus zeggen dat het wel waar is, maar niet waar gebeurd. Klinkt mooi, maar je kunt je er niets mee. Paulus is er helder over. *Als Jezus niet is opgestaan dan zijn wij de beklagenswaardigste van alle mensen* (1 Cor.15). Dat neemt trouwens niet weg dat we bij de uitleg van de bijbel goede bijbeluitlegkunde – hermeneutiek – moeten toepassen. Dat is ook respect voor de God van de Bijbel en voor de bedoeling van de oorspronkelijke schrijvers. Je mag jezelf best afvragen hoe je Bijbelwoorden vandaag moet uitleggen en toepassen. En dan geeft het geen pas om iemand die de Bijbel op details anders interpreteert meteen als vrijzinnig weg te zetten. Maar de vraag is of we de Bijbel het gezag van Gods Woord toekennen en ons voor Gods spreken openstellen. En niet, zondag aan zondag Gods woorden langs ons heen laten glijden zonder dat het ons raakt? Er zijn kerken waar men bang is voor het Heilig Avondmaal, omdat men zich geen oordeel wil eten of drinken. Ik ben het niet met hen eens, want het is veel gevaarlijker om jezelf een oordeel te horen. Wie z'n oren en z'n hart toesluit voor God en de woorden wel hoort maar er niet naar handelt laat ook minachting voor de heilige God en Zijn heilige Woord zien. Ook als we de Bijbel niet verbranden of er shaggies van draaien, wil dat nog niet zeggen dat we goed met Gods woord omgaan. Iedere keer als jij je bijbel van de plank pakt, of als jij de Bijbel app opent wil de levende God van hemel en aarde jou ontmoeten en tot jouw hart spreken. Hij wil dat jij dan zegt: Spreek Heer, uw knecht luistert!

Je kunt het samenvatten met die éne vraag: Wil ik doen wat God zegt? Of bepaal ik zelf mijn leven? Komt God op de eerste plaats, Heb ik hem echt met heel mijn hart lief? Of maak ik zelf uit hoe ik mijn leven inricht, hoe ik leef in mijn gezin en hoe ik mijn werk doe en blijft er voor God niet meer dan een plekje aan de rand over? Wil ik echt van zijn genade leven? Wil ik echt God de eerste laten zijn?

Het volk zal het niet redden, als ze doorgaan met het kwaad en het niet van de Here verwachten. Maar als ze zich bekeren, zou God hen redden en waren ze in staat geweest tegen Babel staande te blijven. Verwacht jij het in jouw leven echt van Gods liefdevolle genade? Wie het van zichzelf verwacht gaat het niet redden...

Jojakim geeft de opdracht om Jeremia en Baruch z'n schrijver te zoeken. Ze hebben goed geluisterd naar het advies van de leiders om zich verborgen te houden.

Ongetwijfeld wilde de koning hen laten doden. Maar God waakt over zijn trouwe dienaren. En behalve dat waakt God ook over zijn Woord. Het boek wordt weer opnieuw geschreven, en zelfs nog aangevuld met andere profetieën. Hoe zeer men het woord ook probeert uit te roeien, dat woord zal blijven bestaan! Gods woord zal verder klinken, juist ook omdat het opgeschreven is. Hoeveel brandstapels er ook gebrand hebben, boekverbrandingen er ook geweest zijn, hoeveel mensen ook monddood gemaakt zijn en niet meer mochten preken. Gods woord mag blijven klinken!

God geeft Jeremia opdracht om de woorden die in het verbrande boek staan opnieuw op te schrijven. Met daarbij ook de straf die God Jojakim zal treffen. De actie van Jojakim, het verbranden van de boekrol, is een keerpunt. Klonk er bij het eerste boek nog een misschien. Misschien bekeren de mensen zich nog als ze deze woorden horen. Maar met zijn hardnekkige weigering om zich te bekeren en met zijn minachting voor Gods Woord heeft Jojakim Gods oordeel over zich afgeroepen. Jojakim, die dacht Gods woorden te kunnen vernietigen gaat zelf vernietigd worden. Niet Gods woord zal wegteren, maar Jojakim zelf zal straks liggen te rotten buiten de stadmuur. Zijn lichaam zal over de muur gegooid worden, zoals afval over de muur gegooid worden. Geen eervolle koninklijke begrafenis voor deze koning, maar voor ieders oog oneervol liggen te ontbinden, dat is het lot van deze koning. Van nu aan zal er geen enkele nakomeling van Jojakim op de troon zitten. Straks zal zijn oom Zedekia koning worden.

Een ernstige waarschuwing. Er zijn grenzen aan Gods geduld...je kunt voor jezelf de deur sluiten. Dat is het lot van Jojakim. Deze tronk aan de stam van Isaï, de vader van David sterft af. Wordt afgehouden.

Maar God is trouw aan Zijn woord. Want later zal er van die afgehouden stronk van Isaï een nieuwe loot opschieten. Een scheut van zijn wortels kom tot bloei (Jesaja 11:1). In Bethleem de stad van de David zal zijn wieg staan. Nou ja, wieg, een voerbak. Zo klein als een mens maar kan zijn. Een kwetsbaar kind dat afhankelijk is

van de moedermelk van een arm Joods meisje. Maar wie door de primitieve omstandigheden kan heen kijken kan het zien. God houdt open huis in een stal. Want God houdt niet op met het hart van z'n volk te zoeken. Misschien bekeren ze zich toch.....

Volwassen geworden ging deze Zoon van David rond door het land om wie het maar horen wilde te vertellen:

Ik ben gekomen om het verlorene te zoeken en te redden. Kom tot Mij, als je moebent geworden van het slavenjuk dat de Joodse leiders je hebben opgelegd. Ik wil je rust geven. Ik wil je opnieuw de kans geven om met God in het reine te komen. Het is genadetijd. Kom.....

En die roep om te komen gaat nog steeds de wereld door. Misschien.....misschien bekeren ze zich, zodat Ik kan vergeven.

Ik leer in deze geschiedenis een genadige God kennen. Een God die de liefde zoekt van Zijn bruid. Geen strenge, straffende, wrekende God, maar een God die Zijn liefde niet kwijt kan omdat z'n overspelige bruid liever flirt met andere goden en langs de straten slentert zonder bij Hem thuis te komen.

Het hart van deze God huilt. Wat moet ik nog meer doen? Ik heb zo vaak laten horen dat Ik van ze houdt, via profeten, via geschreven woorden en als laatste zelfs door zelf onder de mensen te komen wonen en alles te overwinnen wat scheiding zou kunnen maken. Het kwaad, de dood en satan hebben niet meer de macht om ons buiten het bereik van de liefde van deze God te houden.

En daarom: ...In naam van deze Here Jezus Christus smeken we je: Laat je met God verzoenen.

Amen